

*Vispasaules darba aizsardzības dienai veltītā Noslēguma
konference
Latvijas Brīvo Arodbiedrību savienība*

**Pētījuma «Darba apstākļi un riski
Latvijā 2012-2013» pirmie rezultāti**

**INFORMĒTĪBA un ARODSLIMĪBU
PROFILAKSE**

Ivars Vanadziņš, Dr.med.
Darba drošības un vides veselības institūts, RSU
Kontakti: ivars.vanadzins@rsu.lv
Rīga, 25.04.2013.

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ!

Vispārīga informācija

- Latvijas Darba devēju konfederācijas pasūtījums
- Veic:
  - » SIA “TNS Latvia”
  - » RSU Darba drošības un vides veselības institūts
- ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fonda un Latvijas valsts finansiālu atbalstu projekta „Darba attiecību un darba drošības normatīvo aktu praktiska piemērošana nozarēs un uzņēmumos” (Nr. 1DP/1.3.1.3.2./08/IPIA/NVA/002) ietvaros
- 2012.gada decembris – 2013.gada decembris

Latvijas Darba devēju konfederācija EIROPAS SAVIENĪBA

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ!

Mērķi un uzdevumi

- **Veikt darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības analīzi no sekojošiem aspektiem:**
  - » Informētība
  - » Darba vides riski atkarībā no uzņēmuma un nodarbināto dažādiem parametriem
  - » Apmācības līmenis
  - » Darba tiesiskās attiecības un normatīvo aktu prasību ievērošana
  - » Nodarbināto pārstāvniecību arodbiedrībās

Pētījuma saturs

■ Aptaujas

- » Darba devēji (N=1044)
- » Nodarbinātie (N=2558)
- » Latvijas iedzīvotāji (N=1012)
- » Fokusgrupu aptauja (4 grupas – KI/KS/DAS)

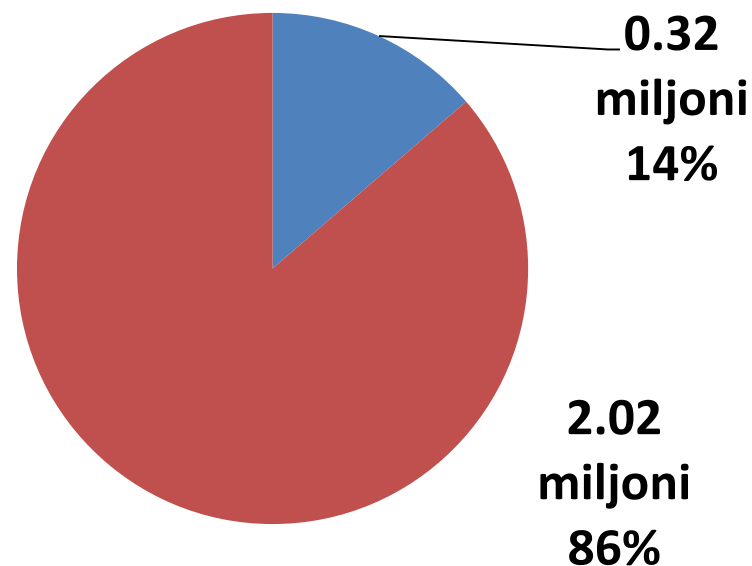
■ Datu bāzu analīze

- » P.Stradiņa KUS Aroda un radiācijas medicīnas centrs
- » Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
- » Valsts darba inspekcija
- » RSU DDVVI Higiēnas un arodslimību laboratorija

Situācija pasaulē – kāpēc jārunā arī par arodslimību profilaksi?

Arodslimības un Nelaiemes gadījumi ar letālu iznākumu (2008)

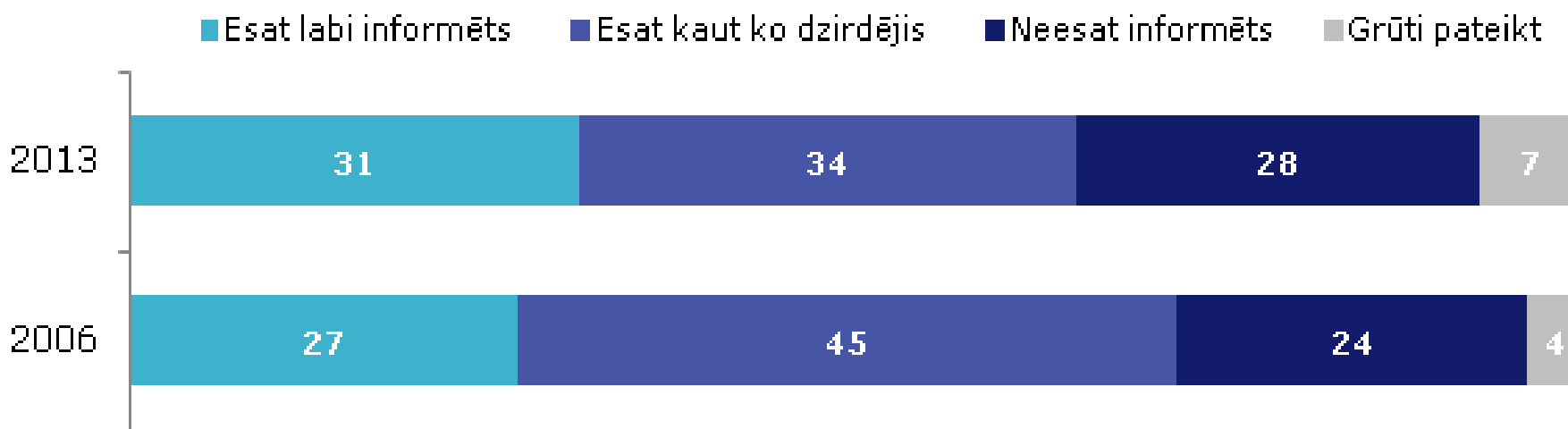
- Katru gadu aptuveni 2,34 miljoni cilvēku iet bojā darba vides radīto cēloņu dēļ
- Katru dienu – 6300 nodarbināto (800 – NG, 5500 – AS)

- Letālie nelaimes gadījumi
- Arodslimības ar letālu iznākumu

Iedzīvotāju aptauja

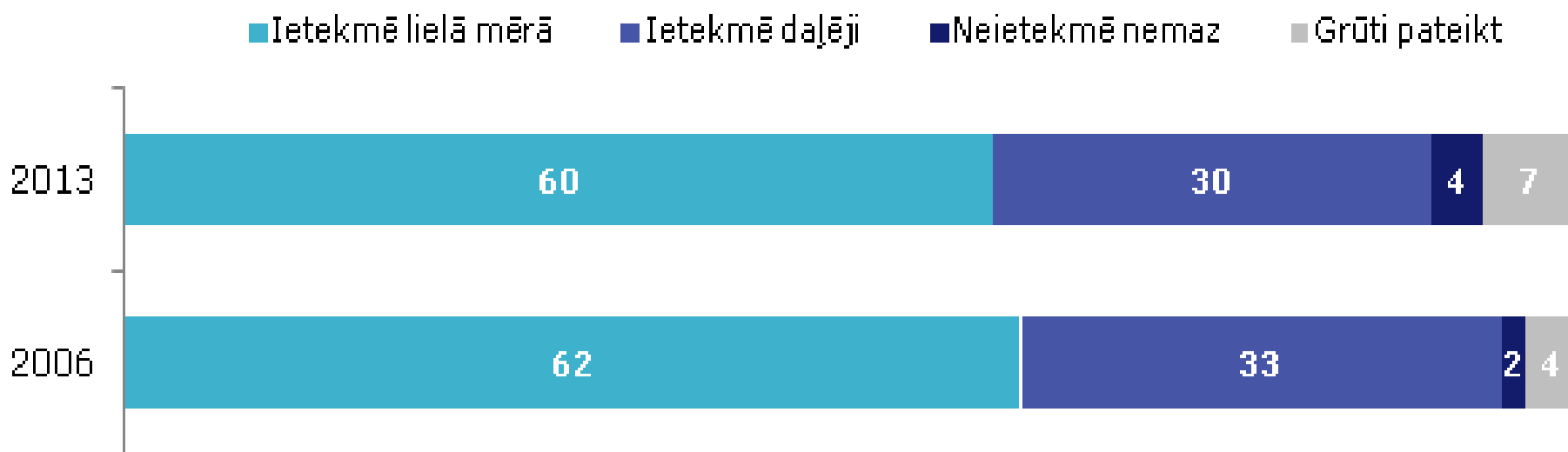
Kopumā, cik informēts (-a) Jūs esat par jautājumiem, kas saistīti ar darba vides riska novērtējumu darba vietās?

Bāze: Visi respondenti, [2006: n=1015; 2013: n=1012]

Iedzīvotāju aptauja

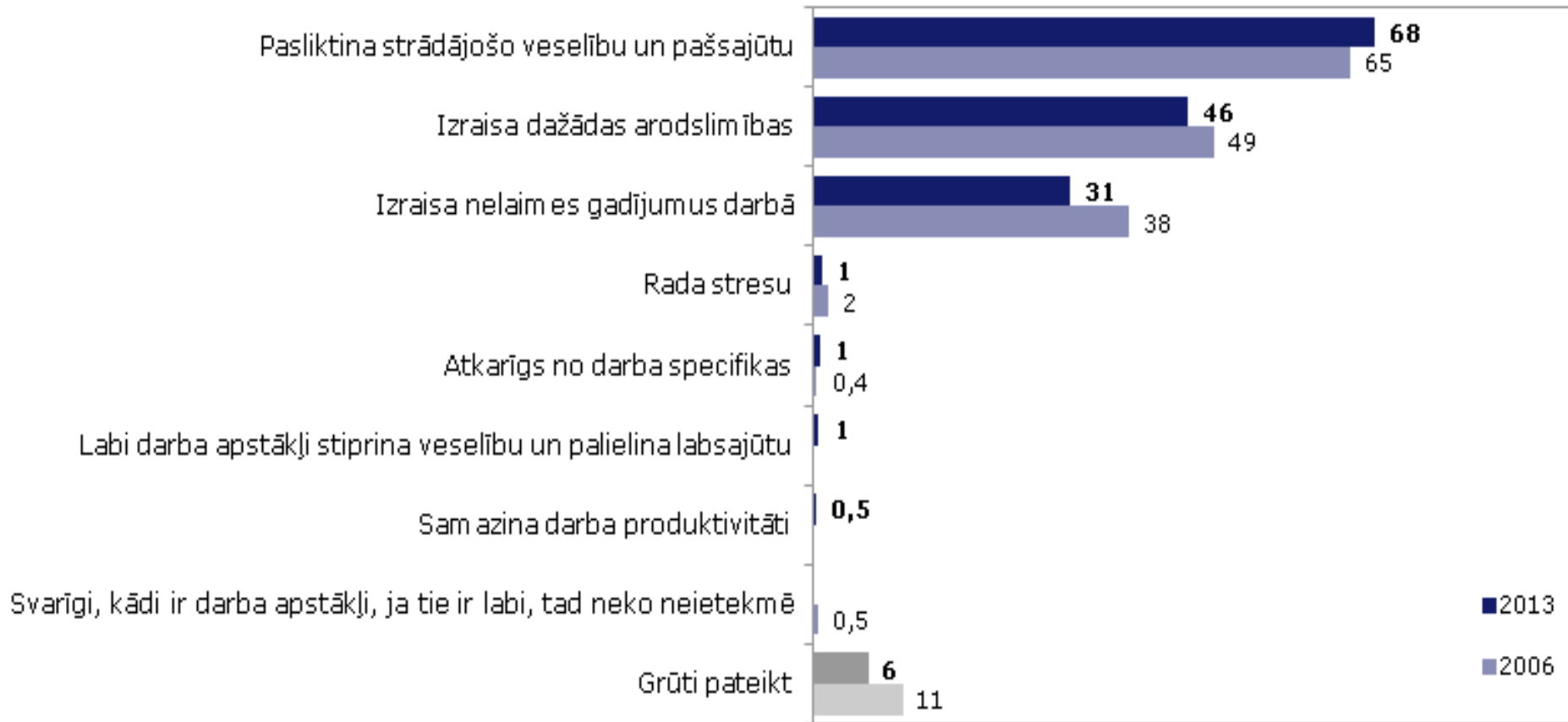
Jūsaprāt, cik lielā mērā darba apstākļi un vide ietekmē strādājošo veselību?

Bāze: Visi respondenti, [2006: n=1015; 2013: n=1012]

ledzīvotāju aptauja

Kā tieši darba apstākļi un darba vide ietekmē strādājošo veselību un pašsajūtu?

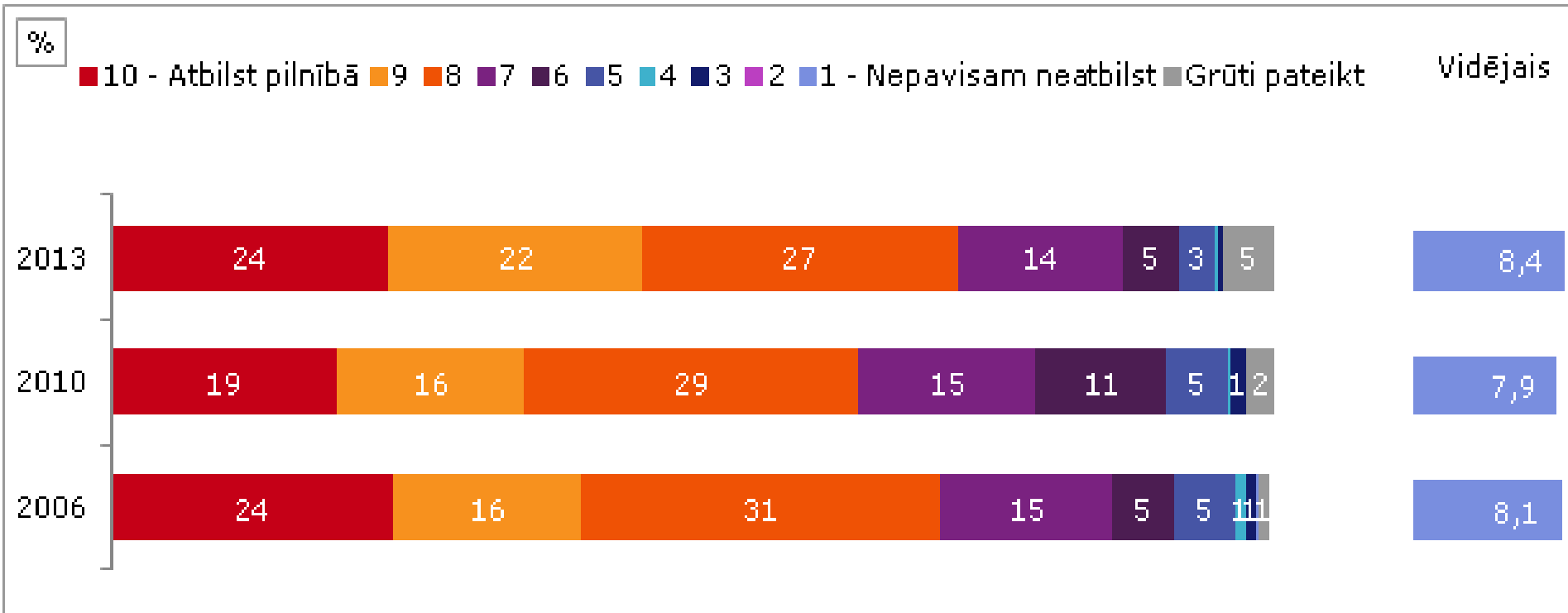

Bāze: Respondenti, kuri uzskata, ka darba apstākļi un vide ietekmē strādājošo veselību, [2006: n=960; 2013: n=904]

Darba devēju aptauja

Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā darba vide Jūsu uzņēmumā (iestādē) atbilst Darba aizsardzības likuma prasībām

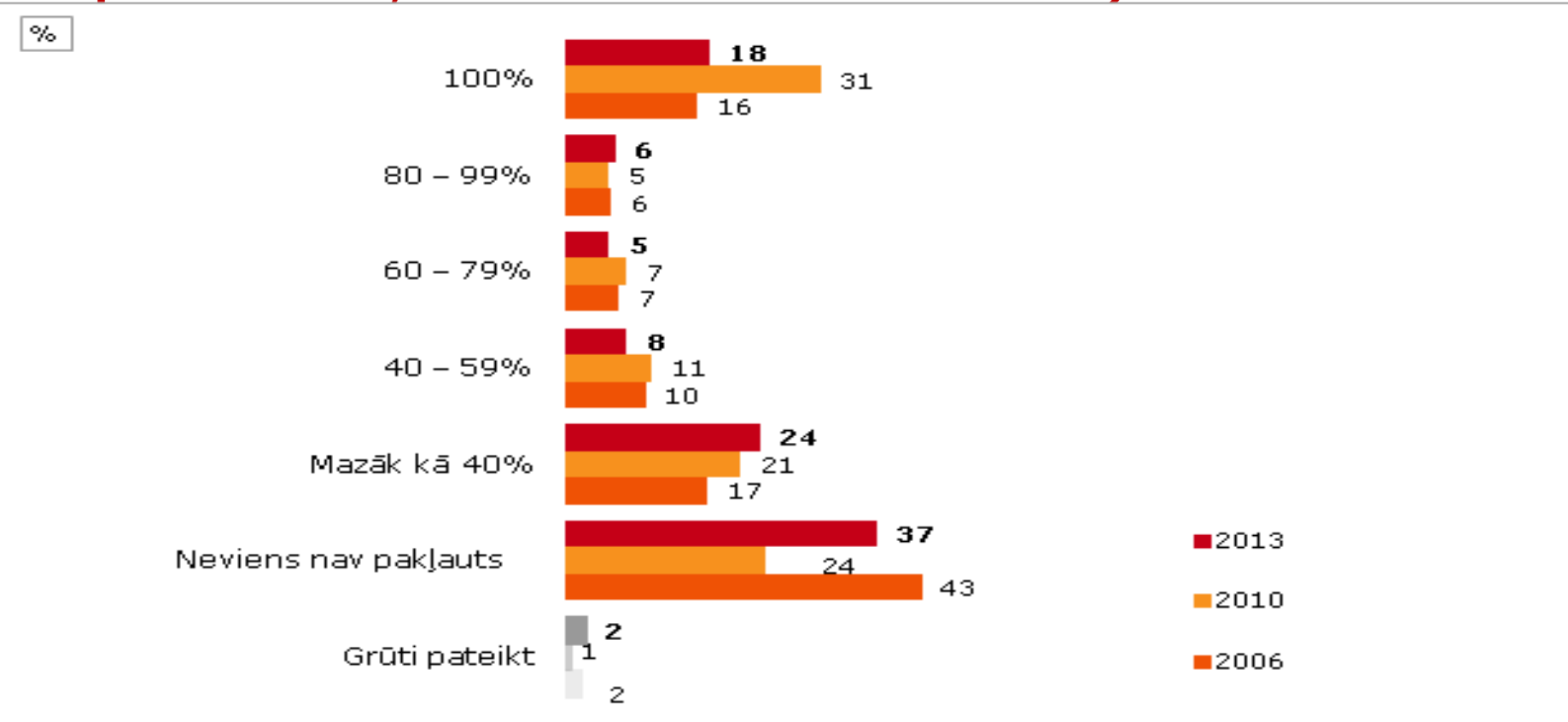
Bāze: Visi respondenti, [2006: n=1058; 2010: n=1044; 2013: n=1044]

Bāze (vidējais): Respondenti, kuri ir novērtējuši darba vides atbilstību Darba aizsardzības likuma prasībām

Vidējais - vidējais vērtējums skalā no 1 (nepavisam neatbilst) līdz 10 (atbilst pilnībā)

Darba devēju aptauja

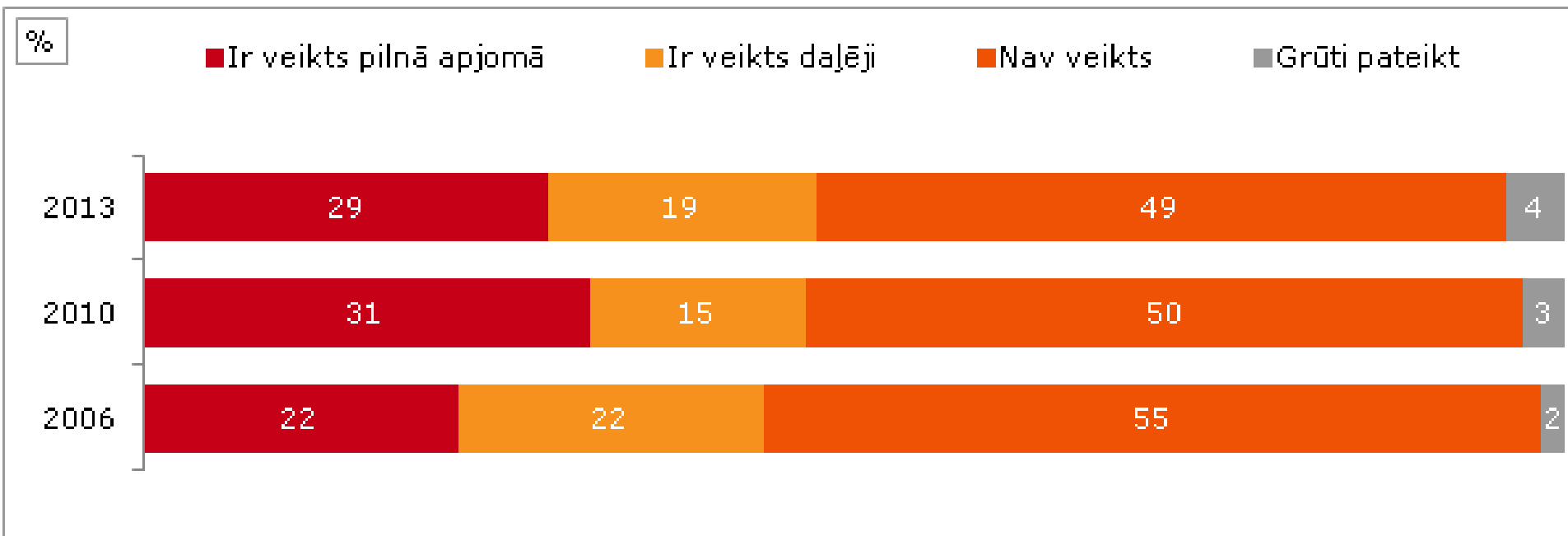
Kopumā, cik procenti no Jūsu uzņēmumā strādājošajiem ir pakļauti kaitīgajiem darba vides riska faktoriem (ķīmiskie, fizikālie, ergonomiskie, psihosociālie, traumatisma riska faktori u.c.)?

Bāze: Visi respondenti, [2006: n=1058; 2010: n=1044; 2013: n=1044]

Darba devēju aptauja

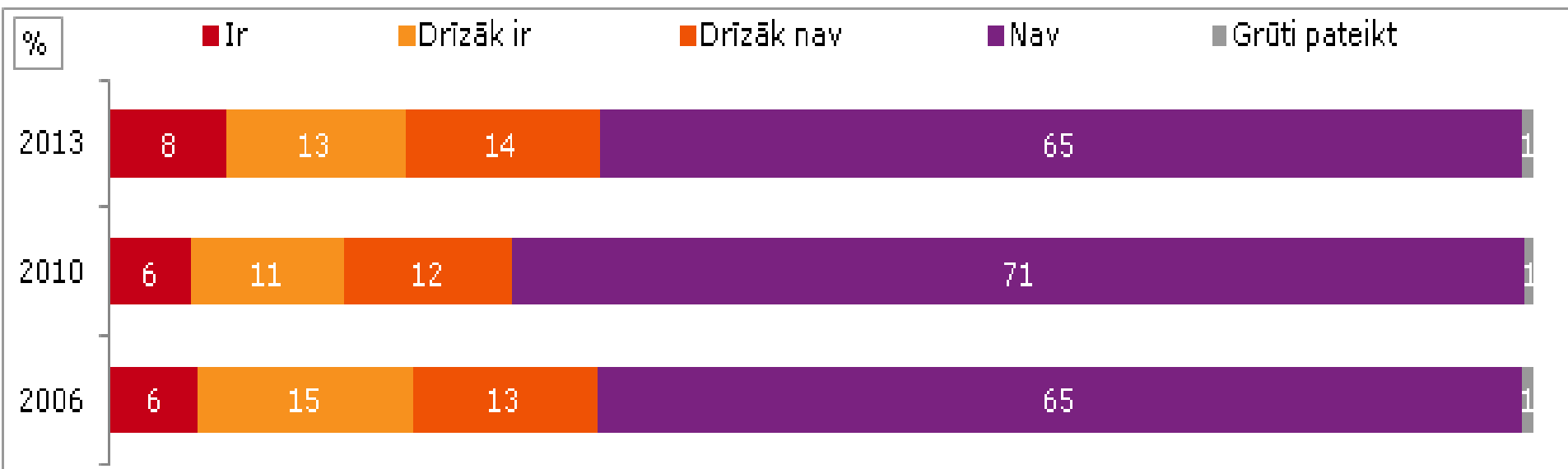
**Vai Jūsu uzņēmumā (iestādē) pēdējā gada laikā ir veikts darba vides riska novērtējums?
2006 - Vai Jūsu uzņēmumā (iestādē) ir veikts darba vides riska novērtējums?**

Bāze: Visi respondenti, [2006: n=1058; 2010: n=1044; 2013: n=1044]

Darba ņēmēju aptauja

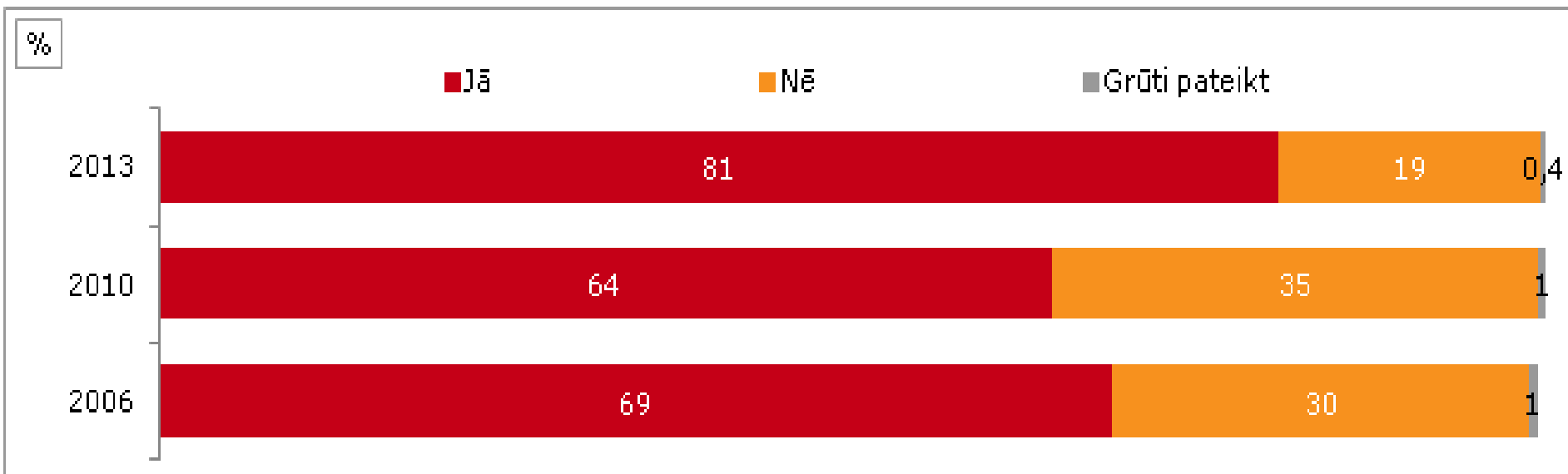
Vai Jums ir kādi veselības traucējumi, kuru cēlonis, Jūsuprāt, ir darba vidē esošie kaitīgie faktori (piemēram, troksnis, vibrācija, putekļi, ķīmiskās vielas u.c.)?

Bāze: Visi darba ņēmēji, [2006: n=2455; 2010: n=2378; 2013: n=2383]

Darba ņēmēju aptauja

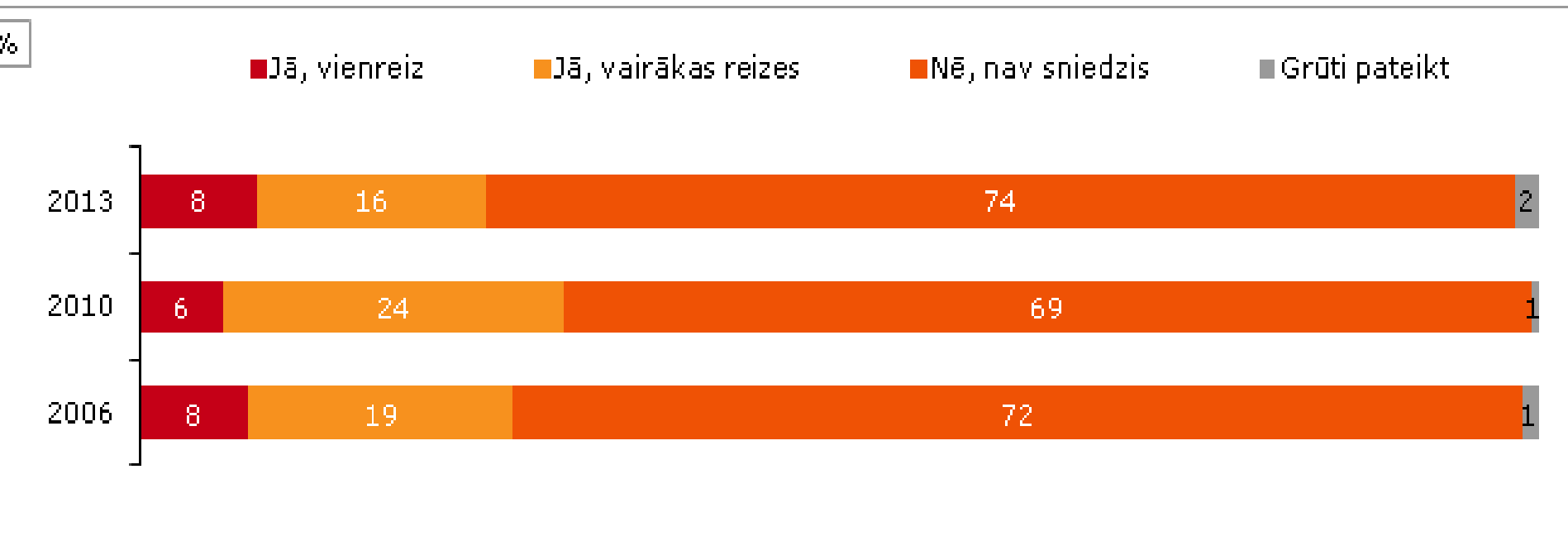
Sakiet, vai pēdējo 3 gadu laikā Jūs esat izgājis/ -usi obligāto veselības pārbaudi?

Bāze: Visi darba ņēmēji, [2006: n=2455; 2010: n=2378; 2013: n=2383]

Darba ņēmēju aptauja

Vai pēdējā gada laikā Jūs esat sniedzis (-usi) kādus ieteikumus par darba apstākļu un vides uzlabošanu vai darba tiesisko attiecību sakārtošanu

Bāze: Visi darba ņēmēji, [2006: n=2455; 2010: n=2378; 2013: n=2383]

Secinājumi

- Uzlabojies darba devēju pašu novērtējums par atbilstību darba aizsardzības prasību izpildei
- Nedaudz uzlabojies labi informēto iedzīvotāju skaits
- Līdzšinējie projekti (bezmaksas riska novērtējumi) ir ietekmējuši situāciju darba aizsardzības jomā un veikto riska novērtējumu apjomu
- Uzlabojas veikto obligāto veselības pārbaužu rādītāji
- Jāveicina nodarbināto iesaistīšanās savas darba vides uzlabošanā